

Billedrig monografi om den danske stumfilmstjerne Asta Nielsen

Lotte Thrane: Maske og menneske. Asta Nielsen og hendes tid

Denne rigt illustrerede bog om stumfilmstjernen, performeren, billedkunstneren, skribenten og mytologen Asta Nielsen (1881-1972) kaster nye blikke på Danmarks store verdensstjerne og den tid hun var del af – 1910'ernes førkrigstid i Tyskland og Østrig-Ungarn, anarkistmiljøer knyttet til den tidlige ekspressionisme i Berlin, Weimarrepublikkens avantgardekultur, tiden efter 1933 i Tyskland, samt efterkrigstiden og 1950'erne og 1960'erne i Danmark.

Asta Nielsen har betydning og indskriver sig alle disse steder – flere steder endda som dagsordensætter. Hun vender tilbage til Danmark i 1939 efter at have kritiseret Hitler offentligt. I Danmark håber hun at kunne fortsætte karrieren som skuespiller og instruktør, men forgæves. Hun får hverken roller, opgaver eller biografbevillinger. Betegnelsen "tyskertøs" klæber til hende, godt hjulpet af smædekampagner, der kun var delvis sande. Asta Nielsen dør først 1972, og selvom hun helst fremstillede de sidste 35 år af sit liv i Danmark som en tid i total glemsel, er det en sandhed med mange modifikationer. Hun både skrev (memoirer, noveller, artikler), blandede sig og gav interview, udstillede sin kunst, og giftede sig som 89-årig under stor pressebevågenhed.

Mytologiseringen af hende fortsatte faktisk i Danmark, om end med mindre overskrifter end i Tyskland, og hun var selv med til at vedligeholde den, bl.a. med sine meget selektive erindringsbøger, men også ved sin fremtræden i offentligheden fra allerførste færd, hvor det lykkedes for hende livet igennem at hemmeligholde detaljer i den tidlige karriere, herunder hvem der var far til datteren Jesta. Relationerne til de fire mænd, hun enten var gift med eller levede i længevarende forhold med, er også tidligere kun beskrevet i begrænset omfang.

Bogen om Asta Nielsen er den første forskningsbaserede monografi på dansk.

Lotte Thrane er forfatter og universitetsforsker, mag.art. og dr.phil. i nordisk litteratur. Det kultur-, kunst- og personalhistoriske har, gerne med et feministisk perspektiv, været en gennemgående linje i hendes forfatterskab. Hun har bidraget med talrige artikler og antologibidrag, og har skrevet en række bøger.

Lotte Thrane

Maske og menneske

304 sider

Forlagets pris: 349,95 kr.

Udk. d. 15. maj 2019